

er bleven hævet i 1867, saa at Stutteriet endnu efter 1ste April 1869 har en Lovgrundet Eksistens." Det forekommer mig, at der i denne Udtalelse fra Finantsudvalget ligger en ligefrem Behreidelse mod det Udvalg, som dengang var nedsat til at behandle Lovene om Stamstutteriet, en Behreidelse for, at det ikke har været opmærksom nok med Hensyn til de Forslag, der af det bleve stillede. Da jeg har haft den Ære at være Didsfører for dette Udvalg, troer jeg at skylde det høje Thing at oplyse, hvad der var Udvalgets Mening med de Forslag, der da bleve stillede. Maaatte det først være mig tilladt at tilbagekalde i de ærede Medlemmers Grindring, hvorledes Stillingen var, dengang vi behandlede den omtalte Lov. Det vil da erindres, at der først i begge Rigsdagens Afdelinger var vedtaget en Lov, som gik ud paa, at Stamstutteriet skulde nedlægges, men at denne Lov ikke fik kongelig Stadfæstelse. I Modsigning til denne Lov var det, at den høitærede Indenrigsminister fremkom med sit Lovforslag, som gik ud paa, at Stamstutteriet skulde opretholdes, og hvorved han bejærede Slaaet fast, at Stamstutteriet skulde have en aarlig Understøttelse af 10,000 Rd. i de første 10 Aar. Det viste sig ved denne Sags Behandling som ved flere andre, at der var to Partier, som endnu stode temmelig skarpt imod hinanden, eet Parti, som fastholdt, at Stamstutteriet skulde nedlægges — og jeg troer, at det dengang var det største og i en vis Henseende det stærkeste — og et andet, som ønskede at opretholde Stamstutteriet og som Følge deraf var villigt til at gaae ind paa den høitærede Ministers Forslag. Dette sidste var vel mindre og svagere, men søgte sin Støtte og Styrke hos Ministeren; thi det maa ikke glemmes, at den ærede Indenrigsminister og Stamstutteriet dengang vare saa uadskillelige, at det stod klart for os Alle, at vi ikke kunde blive frie for Stamstutteriet uden vi ogsaa maaatte undvære en Minister, som jeg gjerne kan sige, at Fleertallet i dette Thing satte overordentlig stor Pris paa. Det var derfor den vanskelige Opgave, der var stillet Udvalget, at det skulde vælge mellem de to stridende Meninger, og Udvalget, eller

rettere Fleertallet — thi jeg maa gjøre opmærksom paa, at jeg kun taler paa Fleertallets Vegne — saae da ingen anden Udvei, end at vi maaatte foreslaae Stamstutteriets Venner og Modstandere at slutte en Overeenskomst om trent paa samme Maade, som naar to Magter have ført Krig mod hinanden og skulle slutte Fred; de slutte den da gjerne om det mindst Bæsentlige, medens de lade de egentlige Stridsspørgsmaal staae aabne og sige, at de høie contraherende Parter i saa Henseende forbeholde sig Fremtiden. Om trent paa samme Maade gik det her med Stamstutteriets Venner og Modstandere; der blev sluttet en Overeenskomst, men det egentlige Stridsspørgsmaal, om Stamstutteriet skulde nedlægges eller opretholdes, blev staaende som et aabent Spørgsmaal. Spørges der da, hvad der blev vundet ved det Forslag, som Udvalgets Fleertal stillede, saa svarer jeg, at der blev vundet to Ting: for det Første, at vi bevarede den høitærede Indenrigsminister som Minister i alt Fald for en Tid, og dernæst tillige det, at det forhindrede, at Ministeren fik en forud given, lovhemlet Bevilling for en længere Mærceff, samt at det blev muligt efter disse saa Mars Forløb at faae Stamstutteriet nedlagt ved at negte Bevillingen. Jeg maa nu lige strax erklære, at saafremt det skulde vise sig muligt, at den høitærede Indenrigsminister kunde opretholde Stamstutteriet uden nogetsomhelst Tilskud fra Statskassen, skulde jeg ikke have det Allerjærneste derimod at indvende; men jeg er nu af den Mening, og det er min fulde og faste Overbeviisning, at Stamstutteriet ikke paa nogen Maade vil komme til at løse den Opgave, som er stillet det, og at det ingenfinde vil kunne komme til at yde Landets Hestevul en saadan Understøttelse eller bidrage saa meget til Hestenes Forædling og Forbedring, at man kan sige, at vi derigjennem have et passende Vederlag for de Beføstninger, vi anvende derpaa. Hvis jeg i nærværende Dieblit skulde stemme for den høitærede Indenrigsministers Forslag, for Bevillingen til Stamstutteriet, og Nogen senere vilde spørge mig, hvilke Grunde der havde bevæget mig dertil, maaatte jeg nøies med at sige: Ja, vi havde en Minister, som satte høj Pris paa, at vi